

Епископ зворничко-тузлански Фотије

АЛИ БОГ МОЖЕ МНОГО ВИШЕ

Рекао бих да је највећи дар који ми, православни Срби, имамо - дар православне вере или Православља. Он је најдрагоценији и најважнији, јер у себи садржи и све друге дарове. Шта то уствари значи?

Дар православне вере значи да живимо у истини, да живимо у истинској Цркви; да је свештеник коме се обраћамо, истински свештеник, јер када православни свештеник чита молитву, онда то јесте молитва за здравље, за благослов, или било шта друго. Исто тако, када православни епископ или свештеник служе литургију – то је истинска литургија. На њој се причешћујемо стварним Телом и Крвљу Христовом и тако учествујемо у светотајинском животу Цркве. То је највеће што ми православни Срби имамо.

Ми, међутим, често тога нисмо довољно свесни, па имамо обичај да кажемо како пуно страдамо и како смо мученички народ. То заиста јесте тако, али морамо да знамо да ми страдамо зато што смо православни, зато што смо у Истини, зато што сведочимо Истину.

Исто тако, када човек живи унутар православне Цркве, онда му Бог и даје разне дарове. Свети апостол Павле сведочи да Дух Свети даје различите дарове у Цркви, па тако једне поставља за учитеље, друге за епископе, треће за чудотворце; једнима даје дар језика, другима дар музике, трећима дар песништва.

ДАРОВИ И ЛИЧНИ ПУТ

У светом Јеванђељу се говори и о умножењу дарова. То бисмо могли да протумачимо као својеврстан пут од обичног човека до стицања Христовог лика у нама самима. То је, богословски речено, наш пут од лика до подобија. То је дар и призив сваког крштеног православног човека: да обичан човек Петар, Марко, Милица, Зорица, постане обожена, охристовљена личност и да се у њему доживи та тајна сједињења човека и Бога, као што су у личности Христовој сједињени

Бог и човек. На то смо призвани и ту тајну обожења можемо да доживимо и доживљавамо у православној Цркви.

Многи други, нажалост, хришћани имају добре жеље, добре намере, читају дебеле књиге, иду на богослужења, слушају дуге проповеди, али немају то што ми чувамо у недрима својим, то што чува свето Православље. То је света Литургија, то је светотајински живот Цркве. Због тога се ми не плашимо, на пример ни овог вируса и долазимо на богослужења и причешћујемо се слободно. Причешћујемо се и из једне кашичице, јер је то свети, освештани предмет преко којег нам се дарује сам Христос на исцелење душе и тела. Он не преноси никакве болести, јер нам се преко њега дарује Свето Причешће, које нас исцељује.

Данас постоје извесни људи који покушавају да помуте ум народу и обесхрабре га да долази у цркву. На нама је да чинимо управо супротно: да долазимо у цркву, јер нам Бог може највише помоћи. Поштујемо лекаре, поштујемо медицину, али Бог може много више. Ми то непрестано доживљавамо у Цркви и то је оно што имамо као највећи дар.

ПОКРЕТ ИЛИ ЦРКВА?

Питање дарова је свакако уско повезано са учењем о Цркви. Шта је православна Црква? Ко чини јерархију Цркве?

Јерархија може да постоји само у православној Цркви, и њу чине епископ, свештеници, ђакони; док су сви други крштени људи чланови народа Божијег. Зашто је битно да знају шта је канонски шта је неканонски? Зато што, уствари, данас имамо много примера неканонског свештенства. Кад кажемо неканонског, мислимо на људе који припадају разним групацијама. Ево, да почнемо од Грчке. Тамо постоје „старокалендарци“ који су одвојени од канонске Грчке православне Цркве. Они су се после раздвојили у неколико струја и има их свуда у свету. Код нас, нажалост, у Српској православној Цркви у новије време имамо такође неканонског свештенства. Да поменемо само тзв. Артемијев покрет, затим многе друге зилотске групе које су

одвојене од православне Цркве. Они нису део православне јерархије, али са друге стране изгледају исто као ми. Нема их много овде код нас у Републици Српској, поготово у нашој Епархији зворничко-тузланској.

У сваком случају, има их довољно да могу да збуне народ својим лажним деловањем и лажном проповеди, јер се представљају као свештеници Српске православне Цркве, а они то нису. Значи, веома је битно да народ има контакт са канонским свештеником на простору на коме живи. На пример, ако човек живи у Добоју или у Бијељини, он треба да зна ко је канонски свештеник парохије у којој живи. Њему треба да се обраћа у цркви када служи или за одређене савете и друге потребе. Што је најважније, канонски свештеници су они који носе благодат Светога Духа, који су истински проповедници Христови и чувари црквеног учења. Они врше благодатне и канонске свете тајне Цркве, без којих нема истинитог богослужења, нити истините вере, па самим тим ни истините заједнице са Богом.

Са друге стране постоје свештеници који нису канонски, који су на неки начин дошли у сукоб са Црквом, са њеним канонима, одвојили се од црквене заједнице, наводно из неког свог зилотизма или било ког другог разлога. Неки су рашчињени због моралних престапа, неки су удаљени из Цркве због неправославног, односно догматски искривљеног учења. Постоје разни случајеви и људи морају да буду обазриви.

НЕПОГРЕШИВИ ИЗВОР БЛАГОДАТИ

Свети старац Пајсије је говорио да добрих људи има свуда у свету, у свакој религији, у сваком учењу философском, религијском, у политици, уметности, музици; свугде има људи добрих у земаљском смислу, али светитеља има само код православних. Само у православној Цркви. О томе смо мало пре говорили. Дакле, самим тим што Црква даје светитеље, она показује да јесте Црква, да је ту присутна благодат Божија, да ту живи Дух Свети. То не значи да се, како то бива код појединих учења, неко канонизује, то јесте постаје светитељ, по диктату или неком декрету. Светитељ је извор благодати

Божје и то Црква непогрешиво препознаје, али у време кад то Бог одреди. Неко је био канонизован убрзо после своје смрти, неко је канонизован после сто или двеста година.

Са друге стране, ми морамо људима преносити црквено учење. Живимо у апокалиптичком времену, где се појављују и појављиваће се лажни пророци, лажни исцелитељи, лажни учитељи, или како каже Јеванђеље, лажни христоси и повући ће за собом многе људе који нису утемељени у заједници Цркве. То значи да сваки човек кад има неку дилему, треба да пита свога свештеника: Оче, шта је то? Да ли је то у реду? Како Црква о томе учи? Тако ће човек пронаћи одговор и неће се олако уплести у мреже тих лукавих људи који делују демонским силама.

Због тога је потребно да се непрестано враћамо својој светој, саборној и апостолској православној Цркви, јер је она наш Дом у којем имамо заједницу са Богом и свим светитељима.

„АТЛАС“ И СТВАРНИ КОНТАКТ СА ЦРКВОМ

Ми тренутно у епархији радимо један пројекат који ћемо назвати "Атлас Епархије зворничко-тузланске" или "Црквена карта Епархије зворничко-тузланске". То је пионирски покушај да некако објединимо црквене податке од наших свештеника из епархије, али и статистичке податке из државних табела и података. То бисмо волели да објединимо у облику једне карте и да је презентујемо, како бисмо видели колико наших људи долази у цркву, а колико има православних који то не чине. Тако ћемо у сваком граду и крају отворити велики простор за мисију Цркве.

За наше људе је најважније да постану православни Срби; да сваке недеље и празника иду у своју цркву; да схвате да је то једини пут којим ће нас Бог благословити и којим ћемо открити смисао и овога и вечнога живота. Тако ћемо постати литургијски народ. Тако ћемо обожити своје народно и национално биће и бити достојни наследници наших светих Немањића. Нека би Бог дао да наша вера не остане само некаква археологија или, не дај Боже, празна прича.

БУДИМО СВЕСНИ ДА БОГ ПОСТОЈИ

Према досадашњим подацима из поменутог „Атласа“ који припремамо, види се да врло мали број људи, процентуално, долази на литургије и има реалан контакт са Црквом. Народ се окупи на великим догађајима, славама и све то лепо изгледа, али се при томе губи унутрашњи, суштински, литургијски елеменат тога сабора и сабрања и све некако буде усмерено ка нечему спољашњем, земаљском и световном.

Дакле, најважнијим сматрам да преко проповеди, преко веронауке приводимо српски народ светој Цркви. Када би то било тако, онда би Бог свакога понаособ и наш народ у целини водио путем спасења. Е, то је наша мисија. Зато имамо веронауку, зато штампамо књиге, зато проповедамо. Једини смисао је да некако постанемо свесни да Бог постоји; да је Христос Бог, да нас Он призива у заједницу са собом и у заједницу Цркве. Оно што су некада чинили свети апостоли и свети оци, то и данас Црква говори и сведочи. То је свим својим бићем сведочио и наш недавно упокојени митрополит Амфилохије. Свим својим бићем се трудио да Црну Гору врати светом Василију Острошком и светом Петру Цетињском. То је заиста велики благослов. Нека би Бог дао да тако чинимо сви ми. Свако у свом домену и свако по мери своје вере и подвига.

Држимо се своје православне Цркве, па ћемо пронаћи смисао свог земаљског живота и открићемо живот будућег века.

из разговора са Епископом Фотијем
у емисији *Живе речи утехе*,
04. новембар 2020. године